

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

Sudionici XXXIII. Teološko-pastoralnog tjedna za svećenike, održanog u Zagrebu od 26. do 28. siječnja 1993, u organizaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, razmatrali su temu »*Prognanici i izbjeglice – briga Crkve*«. Kao rezultat rada priopćuju domaćoj i svjetskoj javnosti sljedeće:

1. Agresivni i imperijalistički rat, nametnut Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini od jugoslavenskih velikosrpskih vlasti izazvao je, uz velika razaranja gradova i sela, uništavanje i pljačku kulturne baštine te smrt oko 140.000 civila, među kojima je i velik broj djece. Planirano etničko čišćenje i genocid nad Hrvatima i Muslimanima provodi se još uvijek nesmanjenim intenzitetom. Rat je tako prisilio na eksodus stotine tisuća ljudi koji su napustili, ili još uvijek napuštaju, svoja ognjišta, tražeći sigurnost u Hrvatskoj koja je, tako, postala zemlja utočišta za prognanike i izbjeglice.

U ovom trenutku Republika Hrvatska zbrinjava oko 400.000 izbjeglica iz Bosne i Hercegovine, među kojima je oko 80 posto Muslimana. Povrh toga, Republika Hrvatska još uvijek ima 264.000 vlastitih prognanika, koji su protjerrani s okupiranog hrvatskog područja. Za te prognanike i izbjeglice Republika Hrvatska izdvaja 18 posto svojega državnog proračuna. Osim toga, kroz Republiku Hrvatsku prošlo je više od 300.000 izbjeglica iz Bosne i Hercegovine u treće zemlje, koji su u Republici Hrvatskoj bili kraće ili dulje vrijeme materijalno zbrinuti.

Kao posljedica rata nameće se problem razorenih obitelji, pitanje smještaja i zbrinjavanja prognanika i izbjeglica, pitanje njihove evangelizacije, duhovne skrbi, karitativne djelatnosti i resocijalizacije. Poseban problem predstavlja sustavno razaranja ljudske osobe i ljudskog dostojanstva seksualnim nasiljem.

2. Crkva i njezine institucije, kler i vjernici čine u ovom trenutku sve što mogu da bi ublažili posljedice rata. Sabrani svećenici i sudionici Teološko-pastoralnog tjedna konstatiraju da Crkva pruža duhovnu i karitativnu pomoć prognanicima i izbjeglicama, da ih okuplja i preko svojih savjetovaništa nastoji ublažiti njihove poteškoće i probleme. Ta je pomoć velikim dijelom izostala u južnoj Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini zbog nemogućnosti komuniciranja, jer je to hrvatsko područje još uvijek okupirano od srpskih paravojskih postrojbi. Osloba-

danje dijela tog područja omogućit će normalnu opskrbu oko 180.000 izbjeglica i prognanika južno od Masleničkog mosta. Budući da je to područje sastavni dio suverene i međunarodno priznate Republike Hrvatske, besmisleno je i krajnje tendenciozno to oslobađanje hrvatske zemlje nazivati »agresijom Hrvatske«.

Veliku pomoć prognanicima i izbjeglicama pruža i iseljena Hrvatska, preko crkvenih karitativnih institucija. Ali to djelovanje Crkve, zbog naravi njezina poslanja i materijalnih nemogućnosti, ostaje ograničeno.

3. Zbog toga sudionici Teološko-pastoralnog tjedna upućuju svim ljudima dobre volje, državnim vlastima i civilnim institucijama poziv i molbu da se još intenzivnije založe za rješavanje problema prognanika i izbjeglica. Posebice ističe potrebu da se što prije stvore uvjeti za povratak svih prognanika i izbjeglica na njihova ognjišta, bez obzira na njihovu vjersku i nacionalnu pripadnost, jer se ne može dopustiti da itko bude lišen prava na svoj vlastiti dom i domovinu. S tim u svezi, sudionici apeliraju da se odmah raspuste svi logori u kojima je zatočeno stanovništvo s okupiranih područja. Svako odlaganje rješavanja tog problema predstavlja novi zločin.

4. Sudionici Teološko-pastoralnog tjedna za svećenike obraćaju se i svjetskoj javnosti. Zahvaljuju svima onima koji pružaju svesrdnu pomoć i podršku prognanicima i izbjeglicama, ali upozoravaju na nedopustivu praksu koja se ustalila, a koja nije u skladu s etničkim i moralnim načelima, kada se krivnja želi ravnomjerno rasporediti poistovjećivanjem žrtve sa zločincem, napadnutog s napadačem i prognanika s progoniteljem. Taj gubitak smisla za osnovna humana i kršćanska načela pravde i istine oni odlučno osuđuju. Sudionici Teološko-pastoralnog tjedna s gnušanjem odbacuju mogućnost da međunarodna zajednica šutke ili izričito prihvati imperijalističko osvajanje tuđih teritorija te materijalnih i kulturnih dobara. Zbog toga sudionici Tjedna upućuju poziv svim odgovornima da učine sve kako bi se saznala istina o tragediji prognanika i izbjeglica u Hrvatskoj i da solidarno priskoče u pomoć kako bi se njihov teški problem što prije ne samo ublažio nego i definitivno riješio.

Tekst ovog priopćenja pročitan je i usvojen na plenarnoj sjednici dana 28. siječnja 1993. godine.